

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MACIEJ SZPUNAR
prednesené 30. apríla 2019¹

Vec C-390/18

za účasti:
YA,
AIRBNB Ireland UC,
Hotelière Turenne SAS,
Association pour un hébergement et un tourisme professionnel (AHTOP),
Valhotel

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal juge d'instruction du Tribunal de grande instance de Paris (vyšetrujúci sudca na Súde prvého stupňa Paríž, Francúzsko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Slobodné poskytovanie služieb – Smernica 2000/31/ES – Sprostredkovanie kontaktu medzi prenajímateľmi, profesionálnymi alebo súkromnými, ktorí ponúkajú ubytovanie na prenájom, a osobami hľadajúcimi tento typ ubytovania – Dodatočné poskytovanie iných služieb – Vnútroštátna právna úprava stanovujúca reštriktívne pravidlá týkajúce sa výkonu povolania realitného makléra“

I. Úvod

1. Súdny dvor v rozsudkoch Asociación Profesional Elite Taxi² a Uber France³ rozhodol, že sprostredkovateľská služba, ktorej predmetom je skontaktovanie na jednej strane neprofesionálnych vodičov využívajúcich svoje vlastné vozidlo a na druhej strane osôb, ktoré sa potrebujú prepraviť v rámci mesta, ktorá je neoddeliteľne spojená so službou v oblasti dopravy, nepredstavuje službu informačnej spoločnosti a je vylúčená z pôsobnosti smernice 2001/31/ES⁴.

2. Predmetná vec sa tiež radí do problematiky kvalifikácie služieb poskytovaných prostredníctvom elektronických platforiem. Juge d'instruction du Tribunal de grande instance de Paris (vyšetrujúci sudca na Súde prvého stupňa Paríž, Francúzsko) totiž vyzval Súdny dvor, aby určil, či služba, ktorá dáva do vzájomného vzťahu na jednej strane prenajímateľov disponujúcich ubytovaním na prenájom a na druhej strane osoby, ktoré hľadajú tento typ ubytovania, zodpovedá definícii pojmu „služby informačnej spoločnosti“ a z tohto dôvodu sa na ňu vzťahuje voľný pohyb služieb, tak ako je zaručený smernicou 2000/31/ES.

¹ Jazyk prednesu: francúzština.

² Rozsudok z 20. decembra 2017 (C-434/15, EU:C:2017:981, bod 48).

³ Rozsudok z 10. apríla 2018 (C-320/16, EU:C:2018:221, bod 27).

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode („smernica o elektronickom obchode“) (Ú. v. ES L 178, 2000, s. 1; Mim. vyd. 13/025, s. 399).

II. Právny rámec

A. Právo Únie

3. Uvádzané skutočnosti sa udiali v období od 11. apríla 2012 do 24. januára 2017. V tejto súvislosti treba uviesť, že *od* 7. októbra 2015 smernica (EÚ) 2015/1535⁵ zrušila a nahradila smernicu 98/34/ES⁶. Článok 2 písm. a) smernice 2000/31 definuje pojem „služby informačnej spoločnosti“ odkazom na článok 1 ods. 1 smernice 2015/1535, *ktorý stanovuje*:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

b) ‚služba‘ je každá služba poskytovaná informačnou spoločnosťou, to jest každá služba, ktorá sa bežne poskytuje za odmenu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb.

Na účely tohto pojmu:

- i) ‚na diaľku‘ znamená, že služba sa poskytuje bez toho, aby pri tom boli obe strany súčasne prítomné;
- ii) ‚elektronickým spôsobom‘ znamená, že služba sa z miesta pôvodu odošle a na mieste určenia prijíma prostredníctvom elektronického zariadenia, určeného na spracovávanie (vrátane digitálneho komprimovania) a uskladňovanie údajov a je úplne vysielaná, prenášaná a prijímaná po drôte, prostredníctvom rádiových vln, optickým spôsobom, alebo inými elektromagnetickými prostriedkami;
- iii) ‚na základe individuálnej žiadosti príjemcu služieb‘ znamená, že služba sa poskytuje prostredníctvom prenosu údajov na individuálnu žiadosť.

Indikatívny zoznam služieb, ktoré nespadajú pod tento pojem, je uvedený v prílohe I.

...“

4. Definícia pojmu „služba informačnej spoločnosti“ uvedená v článku 1 ods. 1 písm. b) smernice 2015/1535 sa v podstate zhoduje s definíciou stanovenou v článku 1 ods. 2 smernice 98/34. Okrem toho odkazy na smernicu 98/34 sa považujú za odkazy na smernicu 2015/1535⁷. Z týchto dôvodov je analýza týkajúca sa kvalifikácie služby za „službu informačnej spoločnosti“ v zmysle smernice 2015/1535, na ktorú budem teda odkazovať v týchto návrhoch, podľa môjho názoru uplatniteľná na ustanovenia smernice 98/34.

5. Podľa článku 2 písm. h) smernice 2000/31:

„Na účely tejto smernice majú nasledujúce výrazy uvedený význam:

...

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 2015, s. 1). Pozri článok 10 tejto smernice.

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 22. júna 1998 o postupe pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov (Ú. v. ES L 204, 1998, s. 37; Mim. vyd. 13/020, s. 337), zmenená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 98/48/ES z 20. júla 1998 (Ú. v. ES L 217, 1998, s. 18; Mim. vyd. 13/021, s. 8) (ďalej len „smernica 98/34“).

⁷ Pozri článok 10 smernice 2015/1535.

- h) „koordinovaná oblasť“: požiadavky ustanovené v právnych systémoch členských štátov uplatniteľné na poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti alebo na služby informačnej spoločnosti, bez ohľadu na to, či sú všeobecnej povahy alebo či sú pre ne špeciálne navrhnuté.
- i) Koordinovaná oblasť sa týka požiadaviek, ktoré musí poskytovateľ služieb spĺňať pokiaľ ide o:
- začatie činnosti súvisiacej so službou informačnej spoločnosti, ako napríklad požiadavky týkajúce sa kvalifikácie, udeľovania oprávnení alebo oznamovania,
 - vykonávanie činnosti služby informačnej spoločnosti, ako napríklad požiadavky týkajúce sa správania sa poskytovateľa služieb, požiadavky týkajúce sa kvality alebo obsahu služby, vrátane tých, ktoré sa uplatňujú na reklamu a zmluvy alebo požiadavky týkajúce sa zodpovednosti poskytovateľa služieb;
- ii) Koordinovaná oblasť sa nevzťahuje na požiadavky ako napríklad:
- požiadavky, ktoré sa uplatňujú na tovar ako taký,
 - požiadavky, ktoré sa uplatňujú na dodávku tovaru,
 - požiadavky, ktoré sa uplatňujú na služby, ktoré sa neposkytujú elektronicky.“

6. Článok 3 tejto smernice znie:

„1. Každý členský štát zabezpečí, aby služby informačnej spoločnosti poskytované poskytovateľom služieb, ktorý má sídlo na jeho území, boli v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami, ktoré sa uplatňujú v príslušnom členskom štáte a ktoré spadajú do koordinovanej oblasti.

2. Členské štáty nemôžu z dôvodov spadajúcich do koordinovanej oblasti obmedziť slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti z iného členského štátu.

3. Odseky 1 a 2 sa neuplatňujú na oblasti uvedené v prílohe.

4. Členské štáty môžu prijať opatrenia na výnimku z odseku 2 v súvislosti s určitou danou službou informačnej spoločnosti [Členské štáty môžu pre určitú službu informačnej spoločnosti prijať opatrenia odchyľujúce sa od odseku 2 – *neoficiálny preklad*], ak sú splnené tieto podmienky:

a) opatrenia sú:

i) nevyhnutné pre jeden z týchto dôvodov:

- verejného záujmu, najmä z dôvodu prevencie, vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov, vrátane ochrany neplnoletých osôb a boja proti všetkým formám podnecovania nenávisti z dôvodu rasy, pohlavia, náboženstva alebo štátnej príslušnosti a hanobenia ľudskej dôstojnosti jednotlivých osôb,
- ochrany zdravia obyvateľstva,
- verejnej bezpečnosti, vrátane zabezpečenia bezpečnosti a obrany štátu,
- ochrany spotrebiteľov, vrátane investorov;

ii) prijaté proti určitej službe informačnej spoločnosti, ktorá škodí cieľom uvedeným v bode i) alebo, ktorá predstavuje skutočné a závažné riziko poškodenia týchto cieľov;

iii) primerané týmto cieľom;

- b) pred prijatím predmetných opatrení a bez dopadu na súdne konania, vrátane predbežných konaní a aktov vykonávaných v rámci vyšetrovania trestných činov, členský štát:
- požiadal členský štát uvedený v odseku 1, aby prijal opatrenia a tento takéto opatrenia neprijal, alebo boli neprimerané,
 - oznámi Komisii a členskému štátu uvedenému v odseku 1 svoj úmysel prijať také opatrenia.

5. Členské štáty môžu v naliehavom prípade prijať výnimku z podmienok ustanovených v odseku 4 písm. b). Ak ide o takýto prípad, opatrenia musia byť čo najskôr oznámené Komisii a členskému štátu uvedenému v odseku 1, s uvedením dôvodov, prečo členský štát považuje prípad za naliehavý.

6. Bez toho, aby bola dotknutá možnosť členského štátu pokračovať v príslušných opatreniach, Komisia preskúma zlučiteľnosť oznámených opatrení s právom spoločenstva v čo najkratšom možnom čase; ak príde k záveru, že opatrenie je nezlučiteľné s právom spoločenstva, Komisia požiada príslušný členský štát, aby neprijal navrhované opatrenia alebo urýchlene ukončil príslušné opatrenia.“

B. Francúzske právo

7. Článok 1 loi n° 70-9, du 2 janvier 1970, réglementant les conditions d'exercice des activités relatives à certaines opérations portant sur les immeubles et les fonds de commerce (zákon č. 70-9 z 2. januára 1970 upravujúci podmienky výkonu činností týkajúcich sa niektorých transakcií s nehnuteľnosťami a obchodného majetku), vo svojom konsolidovanom znení (ďalej len „zákon Hoguet“)⁸ stanovuje:

„Ustanovenia tohto zákona sa vzťahujú na fyzické alebo právnické osoby, ktoré obvykle vykonávajú alebo poskytujú pomoc, hoci aj ako vedľajšiu činnosť, pri transakciách týkajúcich sa nehnuteľností inej osoby a súvisiacich s:

1° Kúpou, predajom, prieskumom, výmenou, nájmom alebo podnájomom, sezónnym alebo nesezónnym, so zariadenými alebo nezariadenými nehnuteľnosťami, postavenými nehnuteľnosťami alebo projektmi nehnuteľností;

...“

8. Článok 3 zákona Hoguet stanovuje:

„Činnosti stanovené v článku 1 môžu vykonávať iba fyzické alebo právnické osoby, ktoré majú profesijný preukaz, ktorý na určité obdobie a podľa podmienok stanovených dekrétom Conseil d'Etat [Štátna rada, Francúzsko] vydáva predseda krajskej obchodnej a priemyselnej komory alebo predseda obchodnej a priemyselnej komory departementu Île-de-France, spresňujúci tie transakcie, ktoré tieto osoby môžu vykonávať. ...

Tento preukaz je možné vydať iba fyzickým osobám, ktoré splňajú nasledujúce podmienky:

1° Preukážu svoju odbornú spôsobilosť;

2° Preukážu finančnú záruku umožňujúcu vrátiť zaplatenú sumu...;

8 JORF, zo 4. januára 1970, s. 142.

3° Uzatvoria poistenie proti finančným rizikám vyplývajúcim z ich zodpovednosti za škodu pri výkone povolania;

4° Nevzťahuje sa na ne niektorý z dôvodov nespôsobilosti alebo zákaz výkonu činnosti...”

9. Okrem toho článok 5 tohto zákona stanovuje:

„Osoby uvedené v článku 1, ktoré prijímajú, uchovávajú finančné prostriedky..., musia dodržiavať podmienky stanovené dekrétom Conseil d'Etat [štátna rada], najmä formálne požiadavky týkajúce sa vedenia záznamov a vydávania potvrdení o zaplatení, ako aj iné povinnosti vyplývajúce z oprávnenia.“

10. Tento článok teda ukladá povinnosť viesť osobitné záznamy, zoznamy a presné účtovníctvo v prípade spravovania finančných prostriedkov, a to s cieľom chrániť záujmy súkromných osôb, ktoré poskytujú finančné prostriedky sprostredkovateľom.

11. Napokon článok 14 zákona Hoguet stanovuje, že absencia držby profesijného preukazu je sankcionovaná trestom odňatia slobody na šesť mesiacov a pokutou vo výške 7 500 eur. Okrem toho článok 16 tohto zákona sankcionuje trestom odňatia slobody na dva roky a pokutou vo výške 30 000 eur zaobchádzanie s finančnými prostriedkami v rozpore s povinnosťou mať profesijný preukaz (článok 3) alebo povinnosťou viesť osobitné záznamy, zoznamy a presné účtovníctvo (článok 5).

III. Skutkové okolnosti sporu vo veci samej

12. Spoločnosť AIRBNB Inc. so sídlom v Spojených štátoch je materskou spoločnosťou skupiny AIRBNB.

13. Spoločnosť AIRBNB Ireland UC, založená podľa írskeho práva so sídlom v Dubline (Írsko), je súčasťou skupiny AIRBNB a jej 100 % vlastní spoločnosť AIRBNB Inc. AIRBNB Ireland spravuje pre všetkých užívateľov usadených mimo Spojených štátov online platformu, ktorej cieľom je sprostredkovať kontakt na jednej strane medzi prenajímateľmi (profesionálnymi a súkromnými), ktorí ponúkajú ubytovanie na prenájom, a na druhej strane osobami hľadajúcimi tento typ ubytovania.

14. V nadväznosti na trestné oznámenie proti X s návrhom na priznanie náhrady škody podané najmä Association pour un hébergement et un tourisme professionnel (Združenie pre profesionálne ubytovanie a turizmus) (AHTOP), parquet de Paris (France) (prokuratúra v Paríži, Francúzsko) podala 16. marca 2017 obžalobu za spravovanie finančných prostriedkov na účely výkonu sprostredkovateľskej činnosti a správy nehnuteľnosti a obchodného majetku osobou bez profesijného preukazu, podľa zákona Hoguet, a za ďalšie prečiny, ktoré boli údajne spáchané v priebehu obdobia medzi 11. aprílom 2012 a 24. januárom 2017, a spoločnosti AIRBNB Ireland určila postavenie zastúpeného svedka.

15. AIRBNB Ireland spochybňuje, že by vykonávala činnosť realitného makléra a vznáša námietku o neuplatniteľnosti zákona Hoguet vzhľadom na jeho nezlučiteľnosť so smernicou 2000/31/ES.

IV. Prejudiciálne otázky a konanie pred Súdny dvorom

16. Za týchto okolností vyšetrojúci sudca na Tribunal de grande instance de Paris (Súd prvého stupňa Paríž) rozhodnutím zo 6. júna 2018, ktoré bolo Súdnemu dvoru doručené 13. júna 2018, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru na posúdenie nasledujúce otázky:

„1. Uplatňuje sa na služby, ktoré sú vo Francúzsku poskytované spoločnosťou Airbnb Ireland prostredníctvom elektronickej platformy prevádzkovej z Írska, sloboda poskytovania služieb stanovená článkom 3 [smernice 2000/31/ES]?

2. Je možné voči spoločnosti AIRBNB Ireland použiť reštriktívne pravidlá týkajúce sa výkonu povolania realitného makléra vo Francúzsku stanovené zákonom [Hoguet]?”

17. Písomné pripomienky predložili AIRBNB Ireland, AHTOP, francúzska, česká, španielska a luxemburská vláda, ako aj Európska komisia. Tieto dotknuté subjekty, s výnimkou českej a luxemburskej vlády, boli zastúpené na pojednávaní, ktoré sa konalo 14. januára 2019.

V. Analýza

A. O prvej prejudiciálnej otázke

18. Vnútroštátny súd sa svojou prvou otázkou v podstate pýta, či služby poskytované spoločnosťou AIRBNB Ireland treba považovať za služby patriace pod kvalifikáciu „služby informačnej spoločnosti“ v zmysle článku 1 ods. 1 písm. b) smernice 2015/1535, na ktorý odkazuje článok 2 písm. a) smernice 2000/31 a na ktoré sa teda vzťahuje sloboda poskytovania služieb zaručená touto smernicou.

19. Ako totiž vyplýva z článku 3 ods. 1 smernice 2000/31, každý členský štát zabezpečí, aby služby informačnej spoločnosti poskytované poskytovateľom služieb, ktorý má sídlo na jeho území, boli v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami, ktoré sa uplatňujú v príslušnom členskom štáte a ktoré spadajú do koordinovanej oblasti. Naproti tomu podľa článku 3 ods. 2 tejto smernice iné členské štáty než štát, na území ktorého má poskytovateľ služieb sídlo, v zásade nemôžu z dôvodov spadajúcich do koordinovanej oblasti obmedziť slobodu poskytovania týchto služieb. Prvá prejudiciálna otázka sa teda týka služieb informačnej spoločnosti, na ktoré sa vzťahuje sloboda poskytovania služieb.

20. Vnútroštátny súd sa v tomto smere obmedzuje na uvedenie, že smernica 2000/31 bráni uplatneniu takých reštriktívnych vnútroštátnych pravidiel, akými je zákon Hoguet, v oblasti elektronického obchodu a že z tohto dôvodu je potrebné určiť, či činnosť spoločnosti AIRBNB Ireland patrí do pôsobnosti tejto smernice.

21. Účastníci konania uvádzajú v tejto súvislosti diametrálne odlišné stanoviská a uvádzajú úvahy týkajúce sa otázky, či a prípadne za akých podmienok je činnosť spoločnosti AIRBNB Ireland porovnateľná s činnosťou spoločnosti Uber vzhľadom na to, že táto druhá spoločnosť bola predmetom rozsudkov Asociación Profesional Elite Taxi⁹ a Uber France¹⁰.

22. AIRBNB Ireland, česká a luxemburská vláda, ako aj Komisia sa v podstate domnievajú, že taká služba, ako je služba poskytovaná spoločnosťou AIRBNB Ireland – v rozsahu, v akom umožňuje sprostredkovanie kontaktu medzi poskytovateľmi služieb s prípadnými klientmi – zodpovedá kritériám uvedeným v definícii „služby informačnej spoločnosti“ v zmysle smernice 2000/31.

23. Naproti tomu AHTOP, ako aj francúzska a španielska vláda sa domnievajú, že v súlade s odôvodnením Súdneho dvora v rozsudku Asociación Profesional Elite Taxi¹¹ sprostredkovateľská služba, akou je služba poskytovaná spoločnosťou AIRBNB Ireland, kombinovaná s inými službami ponúkanými spoločnosťou AIRBNB Ireland, predstavuje celkovú službu, ktorej hlavným prvkom je služba týkajúca sa nehnuteľnosti.

9 Rozsudok z 20. decembra 2017 (C-434/15, EU:C:2017:981).

10 Rozsudok z 10. apríla 2018 (C-320/16, EU:C:2018:221).

11 Rozsudok z 20. decembra 2017 (C-434/15, EU:C:2017:981).

24. Na účely odpovede na prvú prejudiciálnu otázku uvediem v prvom rade niekoľko všeobecných úvah o činnosti spoločnosti AIRBNB Ireland a o fungovaní jej elektronickej platformy (body 25 až 33 nižšie). Následne odpoviem na otázku, či vzhľadom na tieto úvahy spadá činnosť spoločnosti AIRBNB Ireland pod pojem „služby informačnej spoločnosti“. Potom pripomeniem legislatívne podmienky, na základe ktorých sa možno domnievať, že služba spadá pod pojem „služba informačnej spoločnosti“ a vysvetlím špecifické problémy spôsobené elektronickými platformami pokiaľ ide o ich kvalifikáciu s ohľadom na smernicu 2000/31 (body 35 až 44 nižšie). Po pripomenutí riešenia vychádzajúceho z judikatúry rozvinutej na účely vyriešenia týchto problémov (body 45 až 53 nižšie) preskúmam, či toto riešenie možno uplatniť, prípadne za akých podmienok, na okolnosti veci samej (body 55 až 78 nižšie). S ohľadom na tieto úvahy napokon preskúmam vplyv ostatných služieb poskytovaných spoločnosťou AIRBNB Ireland na kvalifikáciu jej sprostredkovateľskej služby (body 80 až 85 nižšie).

1. Činnosť spoločnosti AIRBNB Ireland

25. Ako vyplýva zo skutkových okolností veci samej a z vysvetlení uvedených niektorými účastníkmi konania, ako aj z podmienok využívania služby dotknutej platformy užívateľmi Európskej únie¹², AIRBNB Ireland spravuje elektronickej platformu umožňujúcu sprostredkovanie kontaktu na jednej strane medzi prenajímateľmi, ktorí ponúkajú ubytovanie na prenájom, a na strane druhej osobami hľadajúcimi tento typ ubytovania.

26. AIRBNB Ireland centralizuje oznámenia na svojej platforme tak, že vyhľadávanie ubytovania na prenájom možno vykonať podľa viacerých kritérií, nezávisle od miesta, kde sa nachádza potenciálny nájomca. Výsledky vykonaného vyhľadávania, najmä podľa destinácie a obdobia pobytu, sú uvedené vo forme zoznamu miest ubytovania spolu s ich fotografiami a všeobecnými informáciami, najmä cenovými. Užívateľ tejto platformy môže následne získať podrobnejšie informácie týkajúce sa každého miesta ubytovania a na ich základe uskutočniť svoj výber.

27. Prenajímateľovi prislúcha určiť ceny, kalendár uvádzajúci disponibilitu a kritériá rezervácie, ako aj stanoviť vnútorný poriadok, ktorý musia prípadní nájomcovia akceptovať. Okrem toho si prenajímateľ musí vybrať jednu z možností vopred definovaných spoločnosťou AIRBNB Ireland, pokiaľ ide o podmienky zrušenia nájmu jeho ubytovania.

28. Služby poskytované spoločnosťou AIRBNB Ireland sa neobmedzujú na poskytnutie platformy umožňujúcej sprostredkovanie kontaktu medzi prenajímateľmi a nájomcami.

29. AIRBNB Ireland predovšetkým zaviedla systém, v ktorom prenajímatelia a nájomcovia môžu nechať vzájomné hodnotenie prostredníctvom známkovania na stupnici od 0 až 5 hviezdíček. Tieto hodnotenia sú spolu s prípadnými komentármi prístupné na platforme pre prenajímateľov a nájomcov.

30. V niektorých iných prípadoch, najmä ak prenajímateľ získa slabé alebo negatívne hodnotenia alebo ak zruší potvrdené rezervácie, AIRBNB Ireland môže pristúpiť k dočasnému zrušeniu oznamu, k zrušeniu rezervácie, či k zákazu prístupu na stránku.

31. Napokon AIRBNB Ireland ponúka tiež prenajímateľovi (i) šablónu definujúcu obsah jeho ponuky; (ii) fotografickú službu; (iii) poistenie zodpovednosti za škodu; (iv) záruku za škodu do výšky 800 000 eur; (v) nástroj na odhad ceny nájmu so zreteľom na údaje o priemerných cenách na trhu získané z platformy.

¹² Pozri <https://www.airbnb.fr/terms#eusec7>.

32. V rámci skupiny AIRBNB spoločnosť AIRBNB Payments UK Ltd, založená podľa britského práva so sídlom v Londýne (Veľká Británia), poskytuje online platobné služby užívateľom elektronickej platformy AIRBNB Ireland a spravuje platobné činnosti skupiny v Únii. Pokiaľ prenajímateľ akceptuje nájomcu, tento nájomca zaplatí spoločnosti AIRBNB Payments UK sumu zodpovedajúcu cene nájmu, ku ktorej sa priráta 6 až 12 % za poplatky a služby poskytované spoločnosťou AIRBNB Ireland. AIRBNB Payments UK uchová prostriedky v prospech účtu prenajímateľa a 24 hodín po *check in-e* nájomcu ich prevodom presunie prenajímateľovi, umožňujúc tým nájomcovi získať záruku o existencii nehnuteľnosti a prenajímateľovi záruku platby.

33. Francúzski užívatelia internetu tak na jednej strane uzatvoria zmluvu so spoločnosťou Airbnb Ireland o využívaní stránky (uverejňovanie ponúk, rezervácie) a na druhej strane so spoločnosťou Airbnb Payments UK pre platby vykonané prostredníctvom tejto stránky.

34. Po tomto vysvetlení sa teraz treba vrátiť k otázke, či službu spoločnosti AIRBNB Ireland možno považovať za službu informačnej spoločnosti.

2. Činnosť spoločnosti AIRBNB Ireland s ohľadom na definíciu smernice 2000/31

35. Služba informačnej spoločnosti je definovaná smernicou 2015/1535 ako služba, ktorá sa poskytuje za odmenu, na diaľku elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti príjemcu.

36. V tomto smere je pravda, že *a priori* a posúdená samostatne, služba dávajúca do vzájomného vzťahu užívateľov elektronickej platformy zodpovedá definícii služby informačnej spoločnosti. Je to napokon záver, ku ktorému dospel Súdny dvor v rozsudku L'Oréal a i.¹³ Z tohto rozsudku vyplýva, že prevádzkovanie internetového obchodu, teda internetovej služby pozostávajúcej v uľahčení vzťahov medzi predávajúcimi a kupujúcimi výrobkov môže v zásade predstavovať „službu informačnej spoločnosti“ v zmysle smernice 2000/31.

37. Ako som však uviedol v návrhoch, ktoré som predniesol vo veci Asociación Profesional Elite Taxi¹⁴, pokiaľ ide o elektronické platformy, hoci sa zdá, že kritériá týkajúce sa odplatnosti služby a poskytovania služby na základe individuálnej žiadosti nepredstavujú problém, neplatí to naopak pre kritériá týkajúce sa poskytovania služby na diaľku a elektronickým spôsobom. Niekedy je totiž zložitá stanoviť hranicu medzi zložkou služby, ktorá je poskytovaná elektronicky, a tou, ktorá nie je poskytovaná týmto spôsobom.

38. Aby som bol presnejší, pokiaľ ide o otázku, či je služba poskytovaná spoločnosťou AIRBNB Ireland zvyčajne poskytovaná za odmenu, z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že cena nájmu platená nájomcom zahŕňa poplatky a odplatu za službu poskytnutú spoločnosťou AIRBNB Ireland. Treba preto konštatovať, že sú dve kategórie príjemcov, pokiaľ ide o služby poskytované spoločnosťou AIRBNB Ireland: prenajímatelia a nájomcovia, pričom tieto kategórie nie sú oddelené. Ako však vyplýva z rozsudku Papasavvas¹⁵, odmenu za službu poskytnutú poskytovateľom v rámci jeho ekonomickej činnosti nemusia nevyhnutne platiť osoby, ktoré z nej majú úžitok. *A fortiori*, pokiaľ ide o služby pozostávajúce zo sprostredkovania kontaktu medzi ich dvoma príjemcami, ktorí sa delia na dve kategórie, stačí, aby jedna z týchto kategórií zaplatila odmenu poskytovateľovi služby informačnej spoločnosti.

13 Rozsudok z 12. júla 2011 (C-324/09, EU:C:2011:474, bod 109).

14 C-434/15, EU:C:2017:364, bod 27.

15 Rozsudok z 11. septembra 2014 (C-291/13, EU:C:2014:2209, body 28 a 29).

39. Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa poskytnutia služby na základe individuálnej žiadosti jej príjemcu, treba uviesť, že Súdny dvor v rozsudku Google France a Google¹⁶ rozhodol, že služba platených odkazov používaná v rámci internetového vyhľadávača, ktorou podnikateľský subjekt môže zobrazíť u používateľov tohto vyhľadávača reklamný odkaz na svoju stránku, spĺňa podmienku týkajúcu sa individuálnej žiadosti tohto podnikateľského subjektu. Pokiaľ ide o služby spoločnosti AIRBNB Ireland, prenajímateľ sa musí obrátiť na platformu spravovanú touto spoločnosťou na účely toho, aby sa jeho ubytovanie zobrazilo na tejto platforme. Okrem toho prostredníctvom platformy spoločnosti AIRBNB Ireland musí nájomca urobiť svoje vyhľadávanie na účely prenájmu ubytovania uverejneného na tejto platforme.

40. Na druhej strane, odpoveď na otázku, či služba poskytovaná spoločnosťou AIRBNB Ireland spĺňa tretiu a štvrtú podmienku, ktoré sú uvedené v bode 35 vyššie, teda či je táto služba poskytnutá na diaľku a elektronickým spôsobom, závisí vo veľkej miere, ako to dokazuje diskusia medzi účastníkmi konania, od hľadiska prijatého pri určení rozsahu predmetnej služby.

41. Na vysvetlenie môjho tvrdenia uvádzam, že AIRBNB Ireland sa fyzicky nestretá s príjemcami jej služieb: ani s prenajímateľmi, ani s nájomcami. Ako vyplýva z úvodných pripomienok týkajúcich sa činnosti spoločnosti AIRBNB Ireland, prenajímateľ nie je vôbec povinný obrátiť sa osobne na AIRBNB Ireland na účely toho, aby uverejnil svoje ubytovanie na platforme. Okrem toho užívateľ platformy spravovanej spoločnosťou AIRBNB Ireland si môže prenajať ubytovanie na diaľku bez toho, aby sa musel osobne stretnúť s týmto poskytovateľom. No vzhľadom na to, že je zrejmé, že sprostredkovanie kontaktu medzi užívateľmi platformy spravovanej spoločnosťou AIRBNB Ireland vedie k užívaniu ubytovania, to možno považovať za neelektronickú zložku služby poskytovanej touto spoločnosťou.

42. Možno sa za týchto okolností domnievať, že služba poskytovaná spoločnosťou AIRBNB Ireland je službou poskytovanou na diaľku v tom zmysle, že ako vyžaduje článok 1 ods. 1 písm. b) bod i) smernice 2015/1535, táto služba je poskytnutá bez toho, aby pri tom boli obe strany súčasne prítomné?

43. Možno sa tiež domnievať, že služba pozostávajúca zo sprostredkovania kontaktu medzi prenajímateľmi a nájomcami, ktorá má za následok užívanie ubytovania, je *v celom rozsahu* poskytovaná použitím elektronických zariadení, ako to vyžaduje článok 1 ods. 1 písm. b) bod ii) smernice 2015/1535, a nesúvisí so službami uvedenými v indikatívnom zozname nachádzajúcom sa v prílohe I tejto smernice, teda so službami s materiálnym obsahom, aj keď vyžadujú použitie elektronických zariadení?

44. Na účely odpovede na tieto dve otázky sa obrátim na judikatúru Súdneho dvora, ktorý už bol vyzvaný, aby rozhodol o kvalifikácii zmiešaných služieb, teda služieb zahŕňajúcich zložku poskytovanú elektronicky a inú zložku, ktorá nie je poskytovaná elektronicky.¹⁷

3. Zmiešané služby z hľadiska smernice 2000/31

45. Súdny dvor v rozsudku Ker-Optika¹⁸ preskúmal, či podmienenie predaja alebo dodania kontaktných šošoviek predchádzajúcemu lekárskeму poradenstvu vyžadujúcemu fyzické vyšetrenie pacienta môže brániť tomu, aby bol predaj kontaktných šošoviek cez internet považovaný za „službu informačnej spoločnosti“ v zmysle smernice 2000/31. Súdny dvor v tomto smere rozhodol, že toto lekárske poradenstvo nie je neoddeliteľnou súčasťou predaja kontaktných šošoviek z dôvodu, že ho možno uskutočniť nezávisle od predaja.

16 Rozsudok z 23. marca 2010 (C-236/08 až C-238/08, EU:C:2010:159, body 23 a 110).

17 Pozri návrhy, ktoré som predniesol vo veci Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:364, bod 33).

18 Rozsudok z 2. decembra 2010 (C-108/09, EU:C:2010:725, body 32 až 38).

46. Vyvodzujem z toho, že služby, ktoré nie sú neoddeliteľne spojené so službou dodávanou elektronicky, v tom zmysle, že prvé uvedené služby môžu byť poskytované nezávisle od druhej služby, nemôžu ovplyvniť povahu danej služby. Služba dodávaná elektronicky nestráca svoj ekonomický zmysel a ostáva samostatnou vo vzťahu k službám, ktorých obsah je materiálny.

47. Naproti tomu kvalifikácia služby poskytovanej elektronicky vyžaduje podrobnú analýzu, pokiaľ táto služba tvorí neoddeliteľný celok so službou, ktorej obsah je materiálny.¹⁹

48. Súdny dvor v tomto duchu v rozsudku Asociación Profesional Elite Taxi²⁰ rozhodol, že sprostredkovateľská služba spočívajúca v skontaktovaní neprofesionálneho vodiča využívajúceho svoje vlastné vozidlo s osobou, ktorá sa potrebuje prepraviť v rámci mesta, môže byť samostatne a *a priori* považovaná za „službu informačnej spoločnosti“²¹. Vzhľadom však na všetky charakteristiky činnosti spoločnosti Uber Súdny dvor rozhodol, že jej sprostredkovateľskú službu treba považovať za neoddeliteľne spojenú s dopravnou službou, a preto za vylúčenú z pôsobnosti smernice 2000/31.

49. Súdny dvor v tejto súvislosti v prvom rade konštatoval, že taká služba, akou je služba poskytovaná spoločnosťou Uber, nepredstavuje len sprostredkovateľskú službu spočívajúcu v skontaktovaní neprofesionálneho vodiča využívajúceho svoje vlastné vozidlo s osobou, ktorá sa potrebuje prepraviť v rámci mesta, prostredníctvom aplikácie pre smartfóny. Poskytovateľ tejto „sprostredkovateľskej služby totiž vytvára ponuku služby prepravy v rámci mesta, ktorú sprístupňuje najmä prostredníctvom nástrojov výpočtovej techniky... a zároveň organizuje jej všeobecné fungovanie v prospech osôb, ktoré chcú túto ponuku využiť na účely prepravy v rámci mesta“²².

50. Súdny dvor následne uviedol spresnenia umožňujúce posúdiť, či tieto dve kritériá boli splnené.

51. Presnejšie, Súdny dvor uviedol, že bez aplikácie poskytovanej spoločnosťou Uber by jednak vodiči nemohli poskytovať prepravné služby a jednak by osoby, ktoré sa potrebujú prepraviť v rámci mesta, nemali prístup k službám uvedených vodičov.²³ Podľa môjho názoru sa tieto spresnenia týkajú kritéria vzťahujúceho sa na skutočnosť, že Uber vytvára ponuku služieb, ktorých obsah je materiálny.

52. Okrem toho Súdny dvor uviedol, že Uber mala navyše rozhodujúci vplyv na podmienky, za ktorých vodiči poskytujú svoje služby, tým, že prostredníctvom svojej aplikácie mohla stanoviť prinajmenšom maximálnu cenu jazdy a vykonávať určitú kontrolu kvality vozidiel a ich vodičov.²⁴ Podľa môjho názoru tieto spresnenia smerujú k preukázaniu skutočnosti, že Uber organizovala všeobecné fungovanie služieb, ktoré neboli poskytované elektronicky.

53. Súdny dvor tak v rozsudkoch Asociación Profesional Elite Taxi²⁵ a Uber France²⁶ stanovil dve kritériá umožňujúce odpovedať na otázku, či služba poskytovaná elektronicky, ktorá samostatne *a priori* zodpovedá definícii „služby informačnej spoločnosti“, je oddeliteľná od ostatných služieb, ktorých obsah je alebo nie je materiálny, a síce prvé kritérium týkajúce sa skutočnosti, že poskytovateľ vytvára ponuku služieb, ktorých obsah je materiálny, a druhé, že poskytovateľ má rozhodujúci vplyv na podmienky, za ktorých sú tieto služby poskytované.

54. Treba teda určiť, či sú tieto dve kritériá splnené za okolností veci samej.

19 Pozri návrhy, ktoré som predniesol vo veci Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:364, bod 35).

20 Rozsudok z 20. decembra 2017 (C-434/15, EU:C:2017:981, bod 34).

21 Pozri rozsudok z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, bod 35).

22 Pozri rozsudok z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, bod 38). (Kurzívou zvýraznil generálny advokát).

23 Pozri rozsudok z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, bod 39).

24 Pozri rozsudok z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, bod 39).

25 Rozsudok z 20. decembra 2017 (C-434/15, EU:C:2017:981).

26 Rozsudok z 10. apríla 2018 (C-320/16, EU:C:2018:221).

4. Kritérium týkajúce sa vytvorenia ponuky služieb

a) Uplatnenie na prejednávajúcu vec

55. Vytvorila AIRBNB Ireland v rámci svojej činnosti ponuku v zmysle rozsudkov Asociación Profesional Elite Taxi²⁷ a Uber France²⁸?

56. Táto otázka vyžaduje podľa môjho názoru negatívnu odpoveď z nasledujúcich dôvodov.

57. Ponuka spoločnosti Uber predstavujúca nový jav, prinajmenšom pokiaľ ide o službu UberPop, sa zakladala na neprofesionálnych vodičoch a to je dôvod, na základe ktorého sa Súdny dvor domnieval, že bez aplikácie poskytnutej spoločnosťou Uber táto dopravná služba na požiadanie zabezpečovaná neprofesionálnymi vodičmi nemôže byť poskytnutá. Iste, neprofesionálny vodič mohol skúsiť sám poskytnúť dopravnú službu na požiadanie. Bez tejto aplikácie by však tento vodič nebol schopný zabezpečiť spojenie medzi svojou ponukou a žiadosťou.

58. Na rozdiel od platformy spoločnosti Uber platforma spoločnosti AIRBNB Ireland je prístupná pre profesionálnych aj pre neprofesionálnych prenajímateľov. Trh s krátkodobým ubytovaním, profesionálny alebo neprofesionálny, existoval dávno predtým, než AIRBNB Ireland začala vykonávať činnosť. Ako uvádza luxemburská vláda, profesionálni a neprofesionálni prenajímatelia môžu ponúkať svoje nehnuteľnosti tradičnejšími cestami. Okrem toho nie je nezvyčajné, že prenajímateľ vytvorí internetovú stránku venovanú iba svojmu ubytovaniu, ktorú možno nájsť prostredníctvom vyhľadávačov.

59. Služby ubytovania tak nie sú neoddeliteľne spojené so službou poskytovanou spoločnosťou AIRBNB Ireland elektronicky v tom zmysle, že môžu byť poskytnuté nezávisle na tejto službe. Tieto služby si stále zachovávajú svoj ekonomický zmysel a ostávajú samostatné vo vzťahu k elektronickej službe spoločnosti AIRBNB Ireland.

60. Vzhľadom na to, že kritérium týkajúce sa vytvorenia ponuky služieb v zmysle rozsudku Asociación Profesional Elite Taxi²⁹ nie je v prejednávanej veci splnené, kladie sa otázka o vzťahu medzi týmto kritériom a tým, ktoré sa týka výkonu kontroly poskytovania týchto služieb. Táto otázka sa nekládla, pokiaľ ide o činnosť spoločnosti Uber, pretože tieto dve kritériá boli v danej veci splnené.³⁰

b) Vzájomný vzťah medzi vytvorením ponuky služieb a výkonom kontroly nad týmito službami

61. Nové technológie, ako je internet, umožňujú v predtým neznámej miere odpovedať na každú žiadosť vhodnou ponukou. Rovnako každá ponuka sa môže stretnúť s dopytom. To je možné najmä vďaka inováciám zavedeným podnikateľskými subjektmi, ktoré chcú zvýšiť svoju konkurencieschopnosť. Tieto inovácie tak zintenzívňujú hospodársku výmenu a zohrávajú významnú úlohu vo vývoji trhu bez hraníc. Môžu tiež viesť k vytvoreniu ponuky – alebo dokonca dopytu – ktorý predtým neexistoval.

62. Toto všetko spadá do logiky vnútorného trhu, ktorý, ako pripomína normotvorca Únie v odôvodnení 3 smernice 98/48, umožňuje poskytovateľom takýchto služieb rozvíjať svoje cezhraničné činnosti a spotrebiteľom ponúka nové formy prístupu k tovarom alebo službám.

²⁷ Rozsudok z 20. decembra 2017 (C-434/15, EU:C:2017:981).

²⁸ Rozsudok z 10. apríla 2018 (C-320/16, EU:C:2018:221).

²⁹ Rozsudok z 20. decembra 2017 (C-434/15, EU:C:2017:981, bod 38).

³⁰ Pozri tiež návrhy, ktoré som predniesol vo veci Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:364, bod 43). V tomto smere pozri tiež VAN CLEYNENBREUGEL P.: Le droit de l'Union européenne ne se prête-t-il pas (encore) à l'ubérisation des services? In: *Revue de la Faculté de droit de l'Université de Liège*, č. 1, 2018, s. 114.

63. Za týchto okolností by bolo v rozpore na jednej strane s logikou vnútorného trhu a na druhej strane s liberalizáciou služieb informačnej spoločnosti, ktorá je cieľom smernice 2000/31³¹, aby inovácie podnikateľských subjektov, ktoré umožňujú spotrebiteľom získať nové formy prístupu k tovarom alebo službám, len z dôvodu vytvorenia novej ponuky vylučovali tieto podnikateľské subjekty z pôsobnosti smernice 2000/31.

64. Inovácia, ktorá vedie k poskytnutiu služieb s materiálnym obsahom zo strany podnikateľského subjektu alebo pod jeho kontrolou, však nemôže zabezpečiť uplatniteľnosť smernice 2000/31, pretože v rámci dodávky služby informačnej spoločnosti by tento podnikateľský subjekt súťažil s ostatnými účastníkmi na trhu, na ktorých sa nevzťahuje táto liberalizácia.

65. Z týchto dôvodov kritérium týkajúce sa vytvorenia ponuky služieb predstavuje podľa môjho názoru iba indíciu, pokiaľ ide o skutočnosť, že služba poskytnutá elektronicky tvorí neoddeliteľný celok so službou, ktorej obsah je materiálny. Nestačí, že poskytovateľ vytvára novú ponuku služieb, ktoré nie sú poskytované elektronicky v zmysle, ktorý som vysvetlil v bodoch 49 až 51 vyššie: po ich vytvorení musí nasledovať zachovanie podmienok ich poskytovania pod kontrolou tohto poskytovateľa služieb.

66. V tejto súvislosti treba uviesť, že poskytovateľ služieb dodaných elektronicky môže organizovať svoju činnosť spôsobom, ktorý mu umožní vykonávať kontrolu nad poskytovaním služieb, ktorých obsah je materiálny, hoci tieto služby spadajú do už existujúcej ponuky. Treba sa za týchto okolností domnievať, že tento poskytovateľ dodáva službu informačnej spoločnosti a že sa na neho z tohto dôvodu vzťahuje liberalizácia stanovená smernicou 2000/31? Z dôvodov, ktoré som uviedol v bode 64 vyššie, treba podľa môjho názoru odpovedať na túto otázku záporne.

67. Z vyššie uvedeného vyplýva, že kritérium týkajúce sa vytvorenia ponuky služieb, ktoré nie sú poskytované elektronicky, nie je rozhodujúce, pokiaľ ide o otázku, či tieto služby predstavujú neoddeliteľný celok so službou poskytovanou touto cestou. Je to totiž rozhodujúci vplyv vykonávaný poskytovateľom na podmienky dodania služieb, ktorých obsah je materiálny, ktorý môže urobiť tieto služby neoddeliteľné od služby, ktorú tento poskytovateľ dodáva elektronicky.

68. Z týchto dôvodov, sledujúc uvažovanie Súdneho dvora v súvislosti s činnosťou spoločnosti Uber treba teraz určiť, či AIRBNB Ireland vykonáva kontrolu nad podmienkami poskytovania služieb krátkodobého ubytovania.

5. Kontrola podmienok poskytovania služieb

69. Na pripomenutie, Súdny dvor sa v rozsudkoch Asociación Profesional Elite Taxi³² a Uber France³³ domnieval, že Uber mala rozhodujúci vplyv na podmienky poskytovania služieb prepravy, najmä stanovením maximálnej ceny jazdy, výberom tejto ceny od zákazníka predtým, ako časť z nej vyplatí neprofesionálnemu vodičovi vozidla, a vykonávaním určitej kontroly kvality vozidiel a ich vodičov, ako aj správania týchto vodičov, čo dokonca mohlo prípadne viesť k ich vylúčeniu.³⁴ Zo znenia týchto rozsudkov je zrejmé, že tento výpočet je indikatívny.

31 Pozri návrhy, ktoré som predniesol vo veci Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:364, bod 31).

32 Rozsudok z 20. decembra 2017 (C-434/15, EU:C:2017:981).

33 Rozsudok z 10. apríla 2018 (C-320/16, EU:C:2018:221).

34 Pozri rozsudky z 20. decembra 2017, Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:981, bod 39), a z 10. apríla 2018, Uber France (C-320/16, EU:C:2018:221, bod 21).

70. Z tohto dôvodu považujem za vhodné pripomenúť, že v návrhoch, ktoré som predniesol v týchto veciach, som upriamil pozornosť Súdneho dvora na skutočnosť, že Uber vykonávala kontrolu nad ďalšími relevantnými aspektmi služby mestskej prepravy, a síce nad minimálnymi bezpečnostnými podmienkami prostredníctvom predbežných požiadaviek kladených na vodičov a vozidlá, a nad dostupnosťou ponuky dopravy prostredníctvom nabádania vodičov, aby vykonávali činnosť v časoch a na miestach s vysokým dopytom.³⁵

71. Všetky tieto okolnosti ma priviedli k záveru, že Uber vykonávala kontrolu nad všetkými ekonomicky relevantnými aspektmi dopravnej služby, ktorá je ponúkaná v rámci jej platformy. Pokiaľ totiž ide o služby mestskej prepravy na požiadanie, cena, okamžitá disponibilita dopravných prostriedkov zabezpečená objemom ponuky, istá minimálna kvalita týchto dopravných prostriedkov akceptovateľná pre cestujúcich, ako aj ich bezpečnosť predstavujú najrelevantnejšie faktory pre príjemcov týchto služieb. Naproti tomu, v prejednávanej veci si nemyslím, že AIRBNB Ireland vykonáva kontrolu nad všetkými ekonomicky relevantnými aspektmi služby krátkodobého ubytovania, ako sú lokalizácia miest ubytovania a ich štandard, ktoré majú v rámci tejto služby podstatný význam. Naproti tomu cena, zdá sa, nezohráva tak dôležitú úlohu v kontexte služieb ubytovania ako v kontexte služieb mestskej dopravy na požiadanie. V každom prípade, ako vyplýva z mojej analýzy, AIRBNB Ireland nekontroluje cenu ubytovacích služieb.

72. Je síce pravda, ako uviedla najmä španielska vláda na pojednávaní, že elektronická služba spoločnosti AIRBNB Ireland má dopad na trh s krátkodobým ubytovaním a v skutočnosti na trh s ubytovaním všeobecne. Nezdá sa však, že by AIRBNB Ireland konala tak, ako by mala regulačnú právomoc nad ekonomickými aspektmi tohto trhu, ani ako poskytovateľka služieb vykonávajúca rozhodujúcu kontrolu podmienok poskytovania ubytovacích služieb. Všetky sociálne a ekonomické dôsledky fungovania jej platformy vyplývajú z konania užívateľov tejto platformy a z logiky ponuky a dopytu.

73. V tomto smere sa domnievam, že hoci AIRBNB Ireland poskytuje možnú pomoc pri určení ceny, nestanovuje túto cenu, ktorá je určená prenajímateľom. Okrem toho, na rozdiel od situácie vo veci Uber³⁶ prenajímatelia využívajúci platformu spoločnosti AIRBNB Ireland nie sú odrádzaní od toho, aby sami stanovili cenu, keďže jediný faktor, ktorý by ich od toho mohol odradiť, sa týka logiky ponuky a dopytu.

74. Ďalej, pokiaľ ide o spôsoby poskytovania ubytovacích služieb, treba uviesť, že sú to prenajímatelia, ktorí určujú podmienky prenájmu. Iste, AIRBNB Ireland vopred definuje podmienky zrušenia prenájmu. Je to však vždy prenajímateľ, kto zámerne vyberie jednu z navrhnutých možností, a teda on prijíma konečné rozhodnutie o podmienkach zrušenia.

75. Navyše sa zdá, že na základe informácií pochádzajúcich z hodnotenia a komentárov užívateľov, AIRBNB Ireland môže v určitých prípadoch pristúpiť k dočasnému zrušeniu oznamu, zrušeniu rezervácie, či k zákazu prístupu na svoju platformu. Správca elektronickej platformy si môže v tomto smere priznať právomoc správnej polície, najmä na účely zabezpečenia toho, aby boli zmluvné podmienky, ktoré dohodol s užívateľmi tejto platformy, dodržiavané. Okrem toho, tieto zmluvné podmienky môžu stanoviť povinnosti užívateľom s cieľom dodržiavania štandardov fungovania elektronickej platformy. Pokiaľ však ide o kvalifikáciu služieb informačnej spoločnosti, kladie sa otázka o rozsahu tejto právomoci, ktorý sa prejavuje vplyvom na poskytovanie služieb dodávaných užívateľmi tejto platformy.

³⁵ Pozri návrhy, ktoré som predniesol vo veci Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:364, bod 51) a vo veci Uber France (C-320/16, EU:C:2017:511, body 15, 16 a 20).

³⁶ Pozri návrhy, ktoré som predniesol vo veci Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:364, bod 50).

76. V tejto súvislosti treba uviesť, že Uber vykonávala kontrolu nad kvalitou vozidiel a ich vodičov, ako aj nad správaním vodičov vo vzťahu k štandardom, ktoré sama stanovila. Naproti tomu, ako vyplýva z bodov 27 a 29 vyššie, kontrola vykonávaná spoločnosťou AIRBNB Ireland sa týka dodržiavania, zo strany užívateľov, štandardov nimi definovaných alebo prinajmenšom nimi zvolených. V každom prípade, pokiaľ ide o činnosť spoločnosti Uber, výkon právomoci správnej polície bol iba jedným z prvkov, ktoré viedli ku konštatovaniu, že tento poskytovateľ mal rozhodujúci vplyv na podmienky poskytovania služieb dopravy.

77. Napokon, pokiaľ ide o okolnosť uvádzanú združením AHTOP, že podobne ako Uber, aj AIRBNB Ireland vyberá sumu zodpovedajúcu nájomnému a následne ju prevádza prenajímateľovi, treba znovu uviesť, že pokiaľ ide o činnosť spoločnosti Uber, skutočnosť, že tento poskytovateľ vyberal cenu, bola jedným z prvkov zohľadnených pri rozhodnutí, že jej služba nepatrila pod pojem „služba informačnej spoločnosti“. Treba uviesť, že táto časť služby poskytovaná spoločnosťou AIRBNB Ireland, zabezpečovaná spoločnosťou AIRBNB Payments UK, je charakteristická pre väčšinu služieb informačnej spoločnosti, vrátane platforiem, ktoré umožňujú rezerváciu hotela alebo kúpu leteniek.³⁷ Samotná skutočnosť, že služba poskytovaná elektronicky zahŕňa možnosti týkajúce sa platby za služby, ktoré nie sú poskytované touto cestou, neumožňuje dospieť k záveru, že všetky tieto služby sú neoddeliteľné.

78. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov sa domnievam, že nie je možné dospieť k záveru, že elektronická služba spoločnosti AIRBNB Ireland spĺňa kritérium týkajúce sa výkonu kontroly služieb, ktorých obsah je materiálny, teda služieb krátkodobého ubytovania.

79. Treba teraz preskúmať posledný bod, a síce tvrdenie združenia AHTOP, podľa ktorého vzhľadom na to, že AIRBNB Ireland ponúka svojim užívateľom ďalšie služby, v prejednávanej veci nemôže ísť o kvalifikáciu služby informačnej spoločnosti.

6. O ďalších službách ponúkaných spoločnosťou AIRBNB Ireland

80. Ukázalo sa, že AIRBNB Ireland ponúka tiež ďalšie služby, a síce fotografickú službu, poistenie zodpovednosti za škodu a záruku za škodu.

81. Treba pripomenúť, že Súdny dvor v rozsudku Ker-Optika³⁸ rozhodol, že služby, ktoré nie sú neoddeliteľne spojené so službou poskytovanou elektronicky, v tom zmysle, že tie prvé môžu byť poskytované nezávisle na druhej, nemôžu ovplyvniť povahu danej služby. Služba poskytovaná elektronicky nestráca svoj ekonomický zmysel a ostáva samostatná vo vzťahu k službám, ktorých obsah je materiálny.

82. Ak sa použije tento záver na prejednanú vec, treba uviesť, že ďalšie služby ponúkané spoločnosťou AIRBNB Ireland sú fakultatívne a majú preto vedľajší charakter vo vzťahu k službe poskytnutej elektronicky. Z tohto dôvodu sú tieto ďalšie služby oddeliteľné od služby poskytovanej elektronicky. Prenajímateľ totiž môže vopred a svojimi vlastnými prostriedkami získať fotky a dohodnúť poistenie alebo záruku u tretích osôb.

83. Je síce pravda, že tieto ďalšie služby ponúkané spoločnosťou AIRBNB Ireland sú poskytované ňou samou, zatiaľ čo analýza Súdneho dvora v rozsudku Ker-Optika³⁹ sa netýkala poradenstva a kontrol vykonávaných predajcom kontaktných šošoviek, ale tých, ktoré vykonávali oční lekári.

37 Pozri návrhy, ktoré som predniesol vo veci Asociación Profesional Elite Taxi (C-434/15, EU:C:2017:364, bod 34).

38 Rozsudok z 2. decembra 2010 (C-108/09, EU:C:2010:725).

39 Rozsudok z 2. decembra 2010 (C-108/09, EU:C:2010:725).

84. Pochybujem však o tom, že by odpoveď daná Súdny dvorom v tomto rozsudku bola iná, ak by boli tieto služby poskytovateľom dodané elektronicky. Na dosiahnutie čo najväčšej konkurencieschopnosti ponuky sa mi zdá logické, že poskytovatelia služieb rozširujú ponuku služieb, ktoré poskytujú, najmä ponúknutím služieb, ktoré nie sú dodané elektronicky. V rozsahu, v akom sú tieto služby oddeliteľné od služby informačnej spoločnosti, tieto prvé služby neskresľujú druhú. Ak by sa prijal opačný výklad, mohlo by to poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti viesť k obmedzeniu atraktívnosti ich ponuky alebo k externalizácii poskytovania, dokonca aj umelým spôsobom, služieb s materiálnym obsahom.

85. Aby som to zhrnul, skutočnosť, že poskytovateľ služby informačnej spoločnosti ponúka príjmom tejto služby ďalšie služby, ktorých obsah je materiálny, nebráni kvalifikovať túto službu za „službu informačnej spoločnosti“ pod podmienkou, že tieto iné služby sú oddeliteľné od služby poskytovanej elektronicky v tom zmysle, že táto služba nestráca svoj ekonomický zmysel a ostáva samostatná vo vzťahu k službám, ktorých obsah je materiálny.

7. Záver týkajúci sa prvej prejudiciálnej otázky

86. V nadväznosti na uvedenú analýzu sa domnievam, že služby, ktorých obsah je materiálny, ktoré nie sú neoddeliteľne spojené so službou poskytovanou elektronicky, nemôžu ovplyvniť povahu danej služby. Služba poskytovaná elektronicky nestráca svoj ekonomický zmysel a ostáva samostatnou vo vzťahu k službám, ktorých obsah je materiálny.

87. Dve kritériá stanovené v tomto smere Súdny dvorom v jeho judikatúre, a síce kritérium týkajúce sa vytvorenia ponuky služieb a kritérium týkajúce sa výkonu kontroly podmienok poskytovania týchto služieb umožňujú odpovedať na otázku, či služba poskytovaná elektronicky, ktorá posudzovaná samostatne zodpovedá *a priori* definícii „služby informačnej spoločnosti“, je oddeliteľná od ďalších služieb, ktorých obsah je alebo nie je materiálny.

88. Kritérium týkajúce sa vytvorenia ponuky však predstavuje iba indíciu, pokiaľ ide o skutočnosť, že služba poskytovaná elektronicky tvorí nedeliteľný celok so službou, ktorej obsah je materiálny. Nestačí, že poskytovateľ vytvoril novú ponuku služieb, ktoré nie sú poskytované elektronicky v zmysle vysvetlenom vyššie. Po vytvorení tejto ponuky musí nasledovať zachovanie kontroly, zo strany tohto poskytovateľa, podmienok poskytovania týchto služieb.

89. S ohľadom na tieto úvahy navrhujem teda odpovedať na prvú prejudiciálnu otázku tak, že článok 2 písm. a) smernice 2000/31 v spojení s článkom 1 ods. 1 písm. b) smernice 2015/1535 treba vykladať v tom zmysle, že služba pozostávajúca zo sprostredkovania kontaktu, prostredníctvom elektronickej platformy, medzi prípadnými nájomcami a prenajímateľmi ponúkajúcimi krátkodobé ubytovacie služby, v situácii, keď poskytovateľ tejto služby nevykonáva kontrolu nad základnými podmienkami týchto poskytovaní, predstavuje službu informačnej spoločnosti v zmysle uvedených ustanovení. Skutočnosť, že daný poskytovateľ ponúka tiež ďalšie služby, ktorých obsah je materiálny, nebráni v kvalifikácii služby poskytovanej elektronicky za službu informačnej spoločnosti, pod podmienkou, že táto posledná služba netvorí nedeliteľný celok s týmito službami.

90. Treba uviesť, že podmienky prenájmu ubytovania, teda služieb poskytovaných prenajímateľom, nepatria do pôsobnosti smernice 2000/31 a musia byť posúdené s ohľadom na ostatné ustanovenia práva Únie.⁴⁰

91. Vzhľadom na to, že prvá otázka vyžaduje kladnú odpoveď a že z tohto dôvodu služba poskytovaná spoločnosťou AIRBNB Ireland musí byť považovaná za „službu informačnej spoločnosti“ v zmysle smernice 2000/31, je potrebné odpovedať na druhú otázku.

⁴⁰ Pozri analogicky rozsudok z 2. decembra 2010, Ker-Optika (C-108/09, EU:C:2010:725, bod 41).

B. O druhej prejudiciálnej otázke

92. Vnútroštátny súd sa svojou druhou otázkou, kladenou v prípade, že odpoveď na prvú otázku bude kladná, v podstate pýta, či požiadavky stanovené zákonom Hoguet možno uplatňovať voči spoločnosti AIRBNB Ireland ako poskytovateľovi služieb informačnej spoločnosti.

1. O prípustnosti

93. Francúzska vláda sa v prvom rade domnieva, že Súdny dvor je zjavne nepríslušný odpovedať na túto otázku. Podľa tejto vlády druhá otázka vyžaduje určiť, či AIRBNB Ireland spadá do vecnej pôsobnosti zákona Hoguet, čo patrí do výkladu vnútroštátneho práva, a preto do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu.

94. Francúzska vláda sa subsidiárne domnieva, že druhá otázka je zjavne neprípustná, keďže nespĺňa požiadavky stanovené v článku 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora v rozsahu, v akom nespresňuje, či AIRBNB Ireland patrí do vecnej pôsobnosti zákona Hoguet.⁴¹

95. Nesúhlasím s výhradami vyjadrenými francúzskou vládou týkajúcimi sa prípustnosti druhej otázky.

96. V tomto kontexte treba uviesť, že francúzska vláda v rámci svojho tvrdenia vzneseného subsidiárne uznáva, že je možné domnievať sa, že vnútroštátny súd implicitne naznačuje, že AIRBNB Ireland patrí do pôsobnosti zákona Hoguet. Druhá otázka sa totiž netýka toho, či je tento zákon *uplatniteľný* na AIRBNB Ireland, ale či možno voči tejto spoločnosti *uplatňovať reštriktívne pravidlá* zákona Hoguet.

97. Okrem toho, na návrh na začatie prejudiciálneho konania sa vzťahuje prezumpcia relevantnosti a Súdny dvor naň preto odmietne odpovedať iba v ojedinelých a extrémnych prípadoch, najmä ak je zjavné, že právo Únie sa nemôže uplatniť na okolnosti sporu vo veci samej⁴², čo nie je prípad prejednávanej veci. Druhú otázku totiž chápem v tom zmysle, že vnútroštátny súd sa pýta, či iný členský štát než ten, na území ktorého má sídlo poskytovateľ služby informačnej spoločnosti (členský štát pôvodu) môže, na základe takých pravidiel, ako sú tie stanovené zákonom Hoguet, skutočne stanoviť voči tomuto poskytovateľovi určité požiadavky. Ako vyplýva z diskusie medzi účastníkmi konania, táto otázka môže spadať pod viaceré nástroje práva Únie.

98. Bez toho, aby boli dotknuté predchádzajúce úvahy, treba poznamenať, že francúzska vláda na pojednávaní uviedla, že požiadavky stanovené zákonom Hoguet sa neuplatňujú na takých poskytovateľov služieb, ako je AIRBNB Ireland.

99. V každom prípade prináleží vnútroštátnemu súdu, aby presne určil pôsobnosť vnútroštátneho zákona. Treba teda odpovedať na druhú otázku a zároveň nechať vnútroštátny súd, aby rozhodol o otázke týkajúcej sa pôsobnosti zákona Hoguet.

41 Ešte subsidiárnejšie, francúzska vláda uvádza vo svojich písomných pripomienkach, že trestné konanie začaté po podaní trestného oznámenia s návrhom na priznanie náhrady škody by malo byť považované za spor medzi jednotlivcami. Na smernicu 2000/31 sa teda nemožno odvolávať v spore vo veci samej a druhá prejudiciálna otázka má z tohto dôvodu hypotetický charakter. Zdá sa však, že francúzska vláda na pojednávaní stiahla svoje tvrdenie týkajúce sa hypotetického charakteru druhej otázky. V každom prípade nič nenaznačuje, že vnútroštátny súd rozhoduje o spore medzi dvoma jednotlivcami. Okrem toho, z jasného právneho rámca v návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že trestné konanie začaté po podaní trestného oznámenia s návrhom na priznanie náhrady škody by mohlo viesť k uloženiu trestných sankcií.

42 Pozri najmä rozsudok zo 7. júla 2011, Agafitei a i. (C-310/10, EU:C:2011:467, bod 28).

2. O veci samej

a) O uplatniteľnosti smernice 2005/36/ES

100. AHTOP uvádza, že možnosť uplatnenia zákona Hoguet voči spoločnosti AIRBNB Ireland by mala byť posúdená s ohľadom na smernicu 2005/36/ES⁴³, ktorá oprávňuje členské štáty upraviť niektoré povolania normami profesijnými, etickými a týkajúcimi sa zodpovednosti.

101. Naproti tomu AIRBNB Ireland po prvé tvrdí, že smernica 2000/31 neobsahuje žiadne vylúčenie vedúce k tomu, že ustanovenia smernice 2005/36 by mali prednosť pred ustanoveniami tejto prvej smernice.

102. Po druhé AIRBNB Ireland uvádza, že z článku 5 ods. 2 smernice 2005/36 a z rozsudku X-Steuerberatungsgesellschaft⁴⁴ vyplýva, že táto smernica sa neuplatňuje na situáciu, o akú ide vo veci samej, z dôvodu, že AIRBNB Ireland sa neodťahovala na francúzske územie na účely výkonu svojej činnosti.

103. Predovšetkým treba uviesť, že podľa článku 5 ods. 2 smernice 2005/36 zásada slobodného poskytovania služieb v rozsahu, v akom sa týka obmedzení súvisiacich s odbornými kvalifikáciami, sa uplatňuje iba v prípade, keď sa poskytovateľ odšahuje na územie hostiteľského členského štátu, aby tam dočasne a príležitostne vykonával svoje povolanie. Nič však nenaznačuje, že by sa AIRBNB Ireland nachádzala v tejto situácii. Na tohto poskytovateľa sa preto nevzťahuje zásada slobodného poskytovania služieb zaručená v článku 5 smernice 2005/36.

104. V rozsudku X-Steuerberatungsgesellschaft⁴⁵, na ktorý sa odvolala AIRBNB Ireland, Súdny dvor rozhodol, že v takej situácii sa na poskytovateľa nevzťahuje ani zásada slobodného poskytovania služieb zaručená v smernici 2006/123/ES⁴⁶ a že z tohto dôvodu treba podmienky prístupu k povolaniu posúdiť s ohľadom na Zmluvu o FEÚ.⁴⁷

105. V prejednávanej veci sa teda kladie otázka o vzťahu medzi smernicou 2000/31 a zásadou slobodného poskytovania služieb informačnej spoločnosti na jednej strane a možnosťou členských štátov upraviť podmienky prístupu k povolaniu na strane druhej.

106. V právnej vede bolo uvedené, že podmienky prístupu k povolaniu nemôžu byť uplatnené na poskytovateľa, ktorý ponúka služby prostredníctvom internetu.⁴⁸ Koordinovaná oblasť totiž zahŕňa najmä požiadavky, ktoré sa týkajú začatia činnosti súvisiacej so službou informačnej spoločnosti, ako sú tie v oblasti kvalifikácie, udeľovania oprávnení alebo oznamovania, aj keď tieto požiadavky majú všeobecný charakter.⁴⁹ Okrem toho na rozdiel od smernice 2006/123⁵⁰ smernica 2000/31 neobsahuje žiadne vylúčenie stanovujúce, že slobodné poskytovanie služieb informačnej spoločnosti sa netýka požiadaviek súvisiacich s prístupom k regulovanému povolaniu.

43 Smernica Európskeho parlamentu a Rady zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií (Ú. v. EÚ L 255, 2005, s. 22).

44 Rozsudok zo 17. decembra 2015 (C-342/14, EU:C:2015:827, bod 35).

45 Rozsudok zo 17. decembra 2015 (C-342/14, EU:C:2015:827).

46 Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 376, 2006, s. 36).

47 Podľa článku 17 ods. 6 smernice 2006/123 zásada slobodného poskytovania služieb stanovená v článku 16 tejto smernice sa nevzťahuje na záležitosti, na ktoré sa vzťahuje hlava II smernice 2005/36, ani na požiadavky určené v členskom štáte, v ktorom sa poskytuje služba, ktoré vyhradzujú činnosť pre určitú profesiu. Pozri rozsudok zo 17. decembra 2015, X-Steuerberatungsgesellschaft (C-342/14, EU:C:2015:827, bod 35).

48 Pozri najmä HATZOPOULOS V.: *The Collaborative Economy and EU Law*. Oxford-Portland: Hart Publishing, 2018, s. 41.

49 Pozri článok 2 písm. h) smernice 2000/31. Pozri tiež LODDER A. R., MURRAY A. D. (dir.): *EU Regulation of E-Commerce: A Commentary*. Cheltenham-Northampton: Edward Elgar Publishing, 2017, s. 29.

50 Pozri poznámku pod čiarou 47.

107. V dôsledku toho, prinajmenšom pokiaľ ide o požiadavky týkajúce sa prístupu k regulovanému povolaniu, poskytovateľ, ktorý poskytuje službu informačnej spoločnosti v členskom štáte pôvodu sa môže odvolať na slobodu poskytovania služieb zaručenú smernicou 2000/31.⁵¹ Vzhľadom na to, že na túto otázku sa vzťahuje smernica 2000/31, nie je potrebné posúdiť ju s ohľadom na primárne právo.⁵²

b) O uplatniteľnosti smernice 2007/64/ES

108. Komisia uvádza, že služby poskytované spoločnosťou AIRBNB Payments UK potenciálne podliehajú smernici 2007/64/ES⁵³.

109. Vzhľadom na to, že druhá otázka sa kladie v prípade, že by Súdny dvor odpovedal kladne na prvú otázku, čo by znamenalo, že na AIRBNB Ireland sa vzťahuje zásada slobodného poskytovania služieb informačnej spoločnosti zaručená smernicou 2000/31, moju analýzu druhej otázky obmedzím na túto smernicu.

110. Okrem toho, keďže návrh na začatie prejudiciálneho konania neodkazuje na smernicu 2007/64 a AIRBNB Payments UK nie je účastníčkou konania vo veci samej, nepovažujem za vhodné, pri absencii objasnenia zo strany vnútroštátneho súdu a pripomienok iných účastníkov konania než Komisie zaoberať sa otázkami, ktoré by mohli byť vyvodené z tejto smernice. Súdny dvor totiž nie je dostatočne informovaný na účely toho, aby ich mohol analyzovať *ex offo*.

c) O slobode poskytovania služieb informačnej spoločnosti a jej rozsah

111. Na úvod treba uviesť, že podľa článku 3 ods. 1 smernice 2000/31 každý členský štát zabezpečí, aby služby informačnej spoločnosti poskytované poskytovateľom služieb, ktorý má sídlo na jeho území, boli v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami, ktoré sa uplatňujú v tomto členskom štáte a ktoré spadajú do koordinovanej oblasti, tak ako je definovaná v článku 2 písm. h) tejto smernice. Naproti tomu s výnimkou prípadov stanovených v článku 3 ods. 4 smernice 2000/31 článok 3 ods. 2 tejto smernice zakazuje iným členským štátom obmedziť z dôvodov spadajúcich do koordinovanej oblasti slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti.

112. Na služby informačnej spoločnosti sa vzťahuje voľný pohyb zaručený smernicou 2000/31, iba pokiaľ ide o oblasti, ktoré spadajú do pôsobnosti tejto smernice. Článok 1 ods. 5 smernice 2000/31 spresňuje oblasti a otázky, na ktoré sa táto smernica neuplatňuje, ale prejednávaná vec sa netýka žiadnej z nich.⁵⁴

113. Okrem toho podľa článku 3 ods. 3 smernice 2000/31 sa ani na služby informačnej spoločnosti nevzťahuje voľný pohyb, pokiaľ ide o oblasti uvedené v prílohe tejto smernice. Požiadavky stanovené zákonom Hoguet nespádajú do žiadnej z týchto oblastí.⁵⁵

51 Pozri v tomto zmysle *Príručku užívateľa k smernici 2005/36/ES: Všetko čo potrebujete vedieť o uznávaní odborných kvalifikácií*, <https://ec.europa.eu>, s. 16.

52 Pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. februára 2016, Komisia/Maďarsko (C-179/14, EU:C:2016:108, bod 118). Pozri tiež návrhy, ktoré som predniesol v spojených veciach X a Visser (C-360/15 a C-31/16, EU:C:2017:397, bod 152).

53 Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 13. novembra 2007 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a ktorou sa zrušuje smernica 97/5/ES (Ú. v. EÚ L 319, 2007, s. 1).

54 Z článku 1 ods. 5 smernice 2000/31 vyplýva, že táto smernica sa nevzťahuje na daňovú oblasť, na otázky týkajúce sa spracovania osobných údajov a na otázky týkajúce sa dohôd alebo praxe upravených právom proti obmedzovaniu hospodárskej súťaže, ako aj na niektoré činnosti služieb informačnej spoločnosti vymenované v článku 1 ods. 5 písm. d) tejto smernice.

55 Pozri prílohu smernice 2000/31. O spôsobe fungovania článku 3 ods. 3 tejto smernice pozri rozsudok z 29. novembra 2017, VCAST (C-265/16, EU:C:2017:913, body 24 a 25). Pozri tiež návrhy, ktoré som predniesol vo veci VCAST (C-265/16, EU:C:2017:649, bod 19).

114. Požiadavky týkajúce sa služieb informačnej spoločnosti, ktoré patria do koordinovanej oblasti, môžu vychádzať od členského štátu pôvodu alebo – v hraniciach stanovených smernicou 2000/31 v jej článku 3 ods. 4 – od ostatných členských štátov.

115. Prejednávaná vec sa týka tejto druhej situácie, v ktorej právna úprava členského štátu iného, než je členský štát pôvodu, môže obmedziť služby informačnej spoločnosti, a teda *a priori* patrí do pôsobnosti článku 3 ods. 2 smernice 2000/31.⁵⁶

116. Koordinovaná oblasť, tak ako je definovaná v článku 2 písm. h) smernice 2000/31 v spojení s jej odôvodnením 21 zahŕňa požiadavky týkajúce sa začatia činnosti súvisiacej so službou informačnej spoločnosti a vykonávania tejto činnosti bez ohľadu na to, či majú všeobecný charakter alebo sú stanovené konkrétne pre tieto služby alebo ich poskytovateľov.⁵⁷ Z tohto dôvodu sa zdá, že požiadavky stanovené zákonom Hoguet patria do koordinovanej oblasti.

117. Na účely toho, aby požiadavka stanovená iným členským štátom, než je štát, v ktorom má sídlo poskytovateľ služieb informačnej spoločnosti, mohla byť uplatniteľná na tohto poskytovateľa a viesť k obmedzeniu voľného pohybu týchto služieb, táto požiadavka musí predstavovať opatrenie spĺňajúce *hmotnoprávne a procesné podmienky* stanovené v článku 3 ods. 4 písm. a) a b) smernice 2000/31.

d) O opatreniach stanovujúcich výnimky v súvislosti so smernicou 2000/31

118. Na úvod treba uviesť, že zákon Hoguet, prijatý v roku 1970, predchádza smernici 2000/31. Je teda zrejmé, že požiadavky stanovené týmto zákonom neboli formulované *ab initio* ako opatrenia stanovené v článku 3 ods. 4 tejto smernice. Okrem toho smernica 2000/31 neobsahuje ustanovenie oprávňujúce členský štát zachovať skoršie opatrenia, ktoré môžu obmedziť slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti.

119. Vzhľadom na to nemôžem hneď vylúčiť, že opatrenie predchádzajúce smernici 2000/31 alebo prijaté na základe právnej úpravy, ktorá jej predchádzala, za predpokladu, že spĺňa podmienky stanovené v článku 3 ods. 4 tejto smernice, môže obmedziť voľný pohyb služieb informačnej spoločnosti.

120. Okrem toho znenie článku 3 ods. 4 písm. b) smernice 2000/31 svedčí o tom, že členský štát sa môže odchyliť od článku 3 ods. 2 tejto smernice dvoma typmi opatrení: tými, ktoré podliehajú procesným podmienkam stanoveným v článku 3 ods. 4 písm. b) tejto smernice, a tými, ktoré nepodliehajú týmto podmienkam, to znamená, prinajmenšom v niektorých prípadoch, opatrenia prijaté v rámci súdneho procesu.⁵⁸

121. Treba uviesť, že za okolností prejednávanej veci vznik trestnej zodpovednosti spoločnosti AIRBNB Ireland v nadväznosti na spor vo veci samej závisí od odpovede na predbežnú otázku, či bol tento poskytovateľ povinný splniť požiadavky uložené ustanoveniami zákona Hoguet. To je podľa môjho názoru dôvod, pre ktorý sa vnútroštátny súd pýta na uplatniteľnosť pravidiel týkajúcich sa výkonu povolania realitného makléra na tohto poskytovateľa služieb.

⁵⁶ Pozri *a contrario* rozsudok z 11. septembra 2014, Papasavvas (C-291/13, EU:C:2014:2209, bod 35).

⁵⁷ Naproti tomu požiadavky, ktoré nepatria do koordinovanej oblasti a ktoré nie sú ani predmetom harmonizácie na úrovni Únie, treba prípadne posúdiť s ohľadom na primárne právo. Pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. februára 2008, Dynamic Medien (C-244/06, EU:C:2008:85, bod 23). Pozri tiež LODDER A. R.: Directive 2000/31/EC on certain legal aspects of information society services, in particular electronic commerce, in the internal market. In: LODDER A. R., MURRAY A. D. (dir.): *EU Regulation of E-Commerce: A Commentary*. Cheltenham-Northampton: Edward Elgar Publishing, 2017, s. 31.

⁵⁸ Pozri tiež odôvodnenie 25 smernice 2000/31, podľa ktorého národné súdy, vrátane civilných súdov, ktoré prerokovávajú spory súkromného práva, môžu prijať opatrenia, ktoré umožnia obmedzenie slobody poskytovania služieb informačnej spoločnosti v súlade s podmienkami ustanovenými v tejto smernici. Okrem toho podľa odôvodnenia 26 smernice 2000/31 členské štáty môžu v súlade s podmienkami ustanovenými v tejto smernici uplatňovať svoje vnútroštátne pravidlá trestného práva a trestného konania s cieľom prijať všetky vyšetrovacie a ďalšie opatrenia potrebné na odhalenie a trestné stíhanie trestných činov bez toho, aby bolo potrebné oznamovať takéto opatrenia Komisii.

122. Po týchto spresneniach prejdem teraz k analýze podmienok stanovených v článku 3 ods. 4 písm. a) a b) smernice 2000/31.

e) *Hmotnoprávne podmienky*

123. V prvom rade z článku 3 ods. 4 písm. a) bodu i) smernice 2000/31 vyplýva, že výnimky z voľného pohybu služieb informačnej spoločnosti sú prípustné, najmä ak sú *nevyhnutné* pre dôvody týkajúce sa verejného záujmu, ochrany zdravia obyvateľstva, verejnej bezpečnosti alebo ochrany spotrebiteľov. Zdá sa, že požiadavky stanovené zákonom Hoguet sa týkajú cieľa ochrany spotrebiteľov.

124. Ďalej, podľa článku 3 ods. 4 písm. a) bodu ii) smernice 2000/31 tieto výnimky môžu nastať, pokiaľ služba informačnej spoločnosti, ktorej sa týka opatrenie prijaté iným členským štátom, než je štát pôvodu, *škodí* tomuto cieľu alebo *predstavuje skutočné a závažné riziko poškodenia* tohto cieľa.

125. Napokon podľa článku 3 ods. 4 písm. a) bodu iii) smernice 2000/31 by tieto výnimky mali byť *primerané*.

126. Rozhodnutie vnútroštátneho súdu však neuvádza žiadnu skutočnosť, ktorá by umožnila posúdiť, či taká právna úprava, o akú ide vo veci samej, spĺňa tieto požiadavky.

127. To znamená, že prislúcha členskému štátu, ktorý sa z dôvodov patriacich do koordinovanej oblasti snaží obmedziť slobodný pohyb služieb informačnej spoločnosti, aby preukázal, že hmotnoprávne podmienky stanovené v článku 3 ods. 4 písm. a) smernice 2000/31 sú splnené.

128. Pri absencii objasnení týkajúcich sa potreby prijať predmetné opatrenie a útoku na jeden z cieľov uvedených v článku 3 ods. 4 písm. a) bodu i) smernice 2000/31, prípadne spôsobeného službou spoločnosti AIRBNB Ireland, totiž druhú otázku nemožno chápať inak ako tak, že smeruje k tomu, aby prípadne umožnila inému členskému štátu, než je štát pôvodu, stanoviť *ex officio* a bez preskúmania hmotnoprávných podmienok požiadavky týkajúce sa výkonu povolenia realitného makléra voči poskytovateľom z kategórie služieb informačnej spoločnosti.

129. Domnievam sa, že smernica 2000/31 bráni tomu, aby členský štát mohol obmedziť za týchto okolností a týmto spôsobom slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti z iného členského štátu.

130. Po prvé článok 3 ods. 1 smernice 2000/31 ukladá členským štátom pôvodu povinnosť zabezpečiť, aby služby informačnej spoločnosti poskytované poskytovateľom, ktorý má sídlo na ich území, boli v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami, ktoré sa uplatňujú v týchto členských štátoch a ktoré spadajú do koordinovanej oblasti.⁵⁹ Na rozdiel od tejto všeobecnej povinnosti na účely toho, aby nedošlo k „oslabeniu“ zásady uvedenej v článku 3 ods. 1 smernice 2000/31, by článok 3 ods. 4 tejto smernice mohol byť chápaný tak, že oprávňuje iné členské štáty než štát pôvodu odchyliť sa od zásady slobodného poskytovania služieb iba incidenčne.

131. Po druhé článok 3 smernice 2000/31 treba vykladať tak, aby bolo zabezpečené slobodné poskytovanie služieb informačnej spoločnosti medzi členskými štátmi.⁶⁰ Zveriť aj tým členským štátom, ktoré nie sú štátom pôvodu, právomoc uplatňovať *ex officio* voči všetkým poskytovateľom z kategórie služieb informačnej spoločnosti opatrenia všeobecného a abstraktného charakteru by výrazne oslabilo zásadu slobodného poskytovania týchto služieb. Článok 3 ods. 2 smernice 2000/31

⁵⁹ Pozri rozsudok z 25. októbra 2011, eDate Advertising a i. (C-509/09 a C-161/10, EU:C:2011:685, bod 61). Pozri tiež D'ACUNTO S.: La directive 98/48 prévoyant un mécanisme de transparence réglementaire pour les services de la société de l'information: un premier bilan après douze mois de fonctionnement. In: *Revue du droit de l'Union européenne*, č. 3, 2000, s. 628.

⁶⁰ Pozri rozsudok z 25. októbra 2011, eDate Advertising a i. (C-509/09 a C-161/10, EU:C:2011:685, bod 64).

totiž zaručuje poskytovateľovi služieb informačnej spoločnosti určitý stupeň právnej istoty: s výhradou výnimiek povolených podľa podmienok stanovených v článku 3 ods. 4 smernice 2000/31 tento poskytovateľ nemôže podliehať prísnejším požiadavkám, než sú tie, ktoré sú stanovené hmotnoprávnymi normami platnými v členskom štáte, v ktorom je poskytovateľ usadený.

132. Po tretie opatrenia prijaté na základe článku 3 ods. 4 smernice 2000/31 sa netýkajú služieb informačnej spoločnosti alebo ich poskytovateľov, ale určitej služby.

133. Po štvrté na účely určenia toho, či služba informačnej spoločnosti poškodzuje určitý cieľ alebo predstavuje skutočné a závažné riziko poškodenia tohto cieľa, treba podľa mňa pristúpiť vo všetkých prípadoch k posúdeniu okolností predmetnej veci.

134. Napokon po piate predchádzajúce úvahy sú posilnené procesnými podmienkami, ktoré musí splniť členský štát, ktorý sa snaží obmedziť slobodu poskytovania služieb a ku ktorým sa vrátim neskôr.⁶¹ Je dôležité uviesť, že podľa článku 3 ods. 4 písm. b) smernice 2000/31 členský štát, ktorý chce prijať opatrenia stanovujúce výnimku, musí predtým oznámiť svoj úmysel Komisii a požiadať členský štát pôvodu, aby prijal opatrenia v súvislosti so službami informačnej spoločnosti. Tento členský štát môže, pokiaľ nedôjde k primeranej reakcii členského štátu pôvodu, prijať predmetné opatrenia. Tieto procesné podmienky jasne potvrdzujú, že opatrenia uvedené v článku 3 ods. 4 smernice 2000/31 môžu byť prijaté iba *ad hoc*.

135. Z týchto dôvodov sa domnievam, že iný členský štát ako štát pôvodu sa môže odchýliť od zásady slobodného poskytovania služieb informačnej spoločnosti iba opatrenia prijatými „od prípadu k prípadu“.⁶²

136. Okrem toho sa domnievam, že požiadavky stanovené zákonom Hoguet môžu vyvolať pochybnosti, pokiaľ ide o ich proporionalitu. Z diskusie medzi účastníkmi konania na pojednávaní vyvodzujem, že nie je isté, že na základe tohto zákona sa AIRBNB Ireland môže stať držiteľkou profesijného preukazu. Na základe informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom v jeho návrhu však Súdny dvor nemôže rozhodnúť v tejto súvislosti.

137. V každom prípade prislúcha vnútroštátnemu súdu, aby určil, či s ohľadom na všetky skutočnosti, ktoré mu boli oznámené, sú predmetné opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie ochrany spotrebiteľa a nejdú nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie sledovaného cieľa.

f) Procesné podmienky

138. Na pripomenutie z článku 3 ods. 4 písm. b) smernice 2000/31 vyplýva, že členský štát, ktorý chce prijať opatrenia obmedzujúce slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti z iného členského štátu, musí vopred oznámiť svoj úmysel Komisii a požiadať členský štát pôvodu o prijatie opatrení v oblasti služieb informačnej spoločnosti.

139. Nič nenaznačuje, že Francúzska republika požiadala Írsko o prijatie opatrení v oblasti služieb informačnej spoločnosti.

⁶¹ Pozri body 138 až 150 nižšie.

⁶² Pozri Oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu a Európskej centrálnej banke – Uplatnenie článkov 3.4 až 3.6 smernice o elektronickom obchode zo 14. mája 2003 (KOM/2003/0259 v konečnom znení, body 1 a 2.1.2) na finančné služby [*neoficiálny preklad*]; Správu Komisie Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru – Prvá správa o uplatňovaní [smernice 2000/31] z 21. novembra 2003 [KOM(2003) 702 v konečnom znení, bod 4.1]. Pozri tiež CRABIT E.: La directive sur le commerce électronique: le projet Méditerranée“. In: *Revue du droit de l'Union européenne*, č. 4, 2000, s. 762 a 792; GKOUTZINIS A.: *Internet Banking and the Law in Europe: Regulation, Financial Integration and Electronic Commerce*. Cambridge-New York: Cambridge University Press, 2006, s. 283.

140. Okrem toho sa mi zdá, že ani podmienka týkajúca sa oznámenia Komisii nebola splnená, či už počas alebo po lehote na prebratie smernice 2000/31.

141. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že nesplnenie povinnosti oznámenia technických predpisov stanovenej v smernici 2015/1535 vedie k neuplatniteľnosti týchto technických predpisov, na základe čoho sa ich nemožno dovoľávať voči jednotlivcom.⁶³ Je právny následok rovnaký, pokiaľ ide o nesplnenie oznamovacej povinnosti voči Komisii stanovenej v článku 3 ods. 4 smernice 2000/31?⁶⁴

142. V tomto kontexte treba uviesť, že generálny advokát Jacobs vo svojich návrhoch prednesených vo veci *Enichem Base a i.*⁶⁵ odlíšil na jednej strane oznamovacie povinnosti doplnené o presné ustanovenia umožňujúce Komisii a iným členským štátom predložiť pripomienky k oznámeným návrhom a nútiace tieto členské štáty v niektorých prípadoch odložiť prijatie týchto návrhov na určitú dobu, a na druhej strane oznamovacie povinnosti, ktoré nie sú upravené týmto spôsobom. Generálny advokát Jacobs následne uviedol, že pri absencii akéhokoľvek predpísaného postupu pre prípad odloženia nadobudnutia účinnosti predmetného opatrenia alebo monitorovania zo strany Spoločenstva nebolo možné tvrdiť, že nesplnenie povinnosti informovať Komisiu malo za následok nezákonnosť týchto opatrení.⁶⁶

143. Súdny dvor vo svojom rozsudku rozhodol, že pri absencii postupu monitorovania návrhov Spoločenstvom a bez podmienenia zavedenia zamýšľanej právnej úpravy súhlasom alebo nevznesením námietok Komisie pravidlo stanovujúce členským štátom oznámiť Komisii tieto návrhy alebo tieto právne úpravy nepriznáva jednotlivcom žiadne právo, ktoré by mohli uplatniť pred vnútroštátnymi súdmi, z dôvodu, že táto právna úprava bola prijatá bez toho, aby bola vopred oznámená Komisii.⁶⁷

144. V tomto zmysle v následnej judikatúre týkajúcej sa nesplnenia oznamovacej povinnosti stanovenej smernicami, ktoré predchádzali smernici 2015/1535, Súdny dvor konštatoval, že právne nástroje vedúce k sankcii neuplatniteľnosti z dôvodu tohto nesplnenia povinnosti stanovujú postup kontroly Únie o návrhoch vnútroštátnych právnych úprav a podmienenie nadobudnutia ich účinnosti dohodou s Komisiou alebo nevznesením námietok zo strany Komisie.⁶⁸

145. S ohľadom na tieto úvahy vyplývajúce z judikatúry treba určiť následky nesplnenia oznamovacej povinnosti stanovenej smernicou 2000/31.

146. Je pravda, že článok 3 ods. 4 smernice 2000/31 neopravňuje Komisiu zrušiť účinky vnútroštátneho opatrenia. Naproti tomu podľa článku 3 ods. 6 tejto smernice Komisia môže požiadať príslušný členský štát, aby neprijal navrhované opatrenia alebo urýchlene ukončil príslušné opatrenia. Okrem toho Komisia môže začať konanie o nesplnenie povinnosti voči členskému štátu v prípade, keď tento nesplnil svoju povinnosť zdržať sa prijatia určitého opatrenia alebo ho ukončiť.⁶⁹

63 Pozri nedávny rozsudok zo 7. augusta 2018, *Smith* (C-122/17, EU:C:2018:631, body 52 a 53). Pozri tiež návrhy, ktoré som predniesol vo veci *Uber France* (C-320/16, EU:C:2017:511, bod 37).

64 Treba pripomenúť, že ak by sa pripustilo, že požiadavky stanovené zákonom Hoguet predstavujú opatrenia v zmysle článku 3 ods. 4 smernice 2000/31, otázka, aké je prepojenie medzi oznamovacou povinnosťou stanovenou smernicou 2000/31 a tou stanovenou smernicou 2015/1535, by sa nekládla. Aby požiadavka stanovená vnútroštátnym zákonom mohla byť kvalifikovaná za „technický predpis“ podliehajúci oznamovacej povinnosti podľa tejto druhej smernice, treba, aby jej špecifickým cieľom a zámerom bolo explicitným a cieleným spôsobom regulovať služby informačnej spoločnosti (pozri návrhy, ktoré som predniesol vo veci *Uber France*, C-320/16, EU:C:2017:511, body 24 až 33). To však nie je prípad prejednávanej veci. Okrem toho, ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora, ani vnútroštátne predpisy, ktoré podmieňujú vykonávanie profesijnej činnosti predchádzajúcim povolením, nie sú technickými predpismi [pozri rozsudok z 20. decembra 2017, *Falbert a i.* (C-255/16, EU:C:2017:983, bod 16)]. V podstate sa zdá, že zákon Hoguet podmieňuje výkon činnosti realitného makléra získaním profesijného preukazu.

65 380/87, neuvěřený, EU:C:1989:135.

66 Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Jacobs vo veci *Enichem Base a i.* (380/87, neuvěřený, EU:C:1989:135, bod 14).

67 Pozri rozsudok z 13. júla 1989, *Enichem Base a i.* (380/87, EU:C:1989:318, body 20 a 24).

68 Pozri rozsudok z 26. septembra 2000, *Unilever* (C-443/98, EU:C:2000:496, bod 43).

69 Pozri *CRABIT E.: c. d., s. 791, a KIGHTLINGER, M. F.: A Solution to the Yahoo! Problem? The EC E-Commerce Directive as a Model for International Cooperation on Internet Choice of Law. In: Michigan Journal of International Law, 2003, zv. 24, č. 3, s. 737.*

147. Okrem toho článok 3 ods. 5 smernice 2000/31 oprávňuje členské štáty prijať v naliehavom prípade opatrenia obmedzujúce slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti. V naliehavom prípade však musia byť dané opatrenia čo najskôr oznámené Komisii. Vyvodzujem z toho, *a priori*, že opatrenie môže vyvolať svoje účinky bez toho, aby pred jeho vykonaním podliehalo súhlasu alebo nevzneseniu námietok Komisie.

148. Ani smernica 2015/1535 však nezveruje Komisii právomoc zrušiť alebo prerušiť uplatňovanie vnútroštátnej právnej úpravy. Naproti tomu táto smernica ukladá členským štátom povinnosť zosúladiť sa s pokynmi Komisie.

149. Okrem toho aj za pôsobnosti smernice 2015/1535 môže členský štát uplatniť naliehavý postup v prípade, že sa domnieva, že je potrebné vypracovať technické predpisy vo veľmi krátkom čase.

150. Z týchto dôvodov vzhľadom na analógiu medzi kontrolným postupom týkajúcim sa technických predpisov stanovených smernicou 2015/1535 a postupom týkajúcim sa opatrení obmedzujúcich slobodu poskytovania služieb informačnej spoločnosti sa domnievam, že pri pôsobnosti smernice 2000/31 vedie nesplnenie oznamovacej povinnosti k sankcii neuplatniteľnosti opatrenia voči poskytovateľovi týchto služieb.

151. S ohľadom na tieto úvahy navrhujem odpovedať na druhú prejudiciálnu otázku tak, že článok 3 ods. 4 smernice 2000/31 treba vykladať v tom zmysle, že iný členský štát, ako je ten, na území ktorého má poskytovateľ služieb informačnej spoločnosti sídlo, nemôže z dôvodov patriacich do koordinovanej oblasti obmedziť slobodu poskytovania týchto služieb odvolaním sa voči poskytovateľovi služieb informačnej spoločnosti *ex officio* a bez toho, aby bolo potrebné preskúmať hmotnoprávne podmienky, na také požiadavky, ako sú tie, ktoré sa týkajú výkonu povolania realitného agenta, stanovené zákonom Hoguet.

VI. Návrh

152. Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky položené juge d'instruction du Tribunal de grande instance de Paris (vyšetrujúci sudca na Súde prvého stupňa Paríž) takto:

1. Článok 2 písm. a) smernice 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode („smernica o elektronickom obchode“) v spojení s článkom 1 ods. 1 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti, treba vykladať v tom zmysle, že služba pozostávajúca zo sprostredkovania kontaktu prostredníctvom elektronickej platformy medzi potenciálnymi nájomcami a prenajímateľmi ponúkajúcimi služby krátkodobého ubytovania, v situácii, keď poskytovateľ danej služby nevykonáva kontrolu na základnými podmienkami poskytovania týchto služieb, predstavuje službu informačnej spoločnosti v zmysle uvedených ustanovení.
2. Článok 3 ods. 4 smernice 2000/31 treba vykladať v tom zmysle, že iný členský štát, ako je ten, na území ktorého má sídlo poskytovateľ služieb informačnej spoločnosti, nemôže z dôvodov patriacich do koordinovanej oblasti obmedziť slobodu poskytovania týchto služieb odvolaním sa voči poskytovateľovi služieb informačnej spoločnosti *ex officio* a bez toho, aby bolo potrebné preskúmať hmotnoprávne podmienky, na také požiadavky, ako sú tie, ktoré sa týkajú výkonu povolania realitného agenta, stanovené zákonom č. 70-9 z 2. januára 1970 upravujúcim podmienky výkonu činností týkajúcich sa niektorých transakcií s nehnuteľnosťami a obchodného majetku.